

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, соціології та політології

Силабус (SYLLABUS)

Назва дисципліни	Науковий семінар «Методологія соціального дослідження»
	<i>Загальні відомості про дисципліну</i>
Освітній ступінь	PhD
Галузь знань	05 – соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 – економіка
Навчальний рік	2023-2024
Семестр	2
Факультет	Аспірантура
Курс	2
Групи	051
Мова викладання	українська
Викладач	Кравченко Алла Анатоліївна , доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та політології <i>р.т.</i> – 513-47-09 <i>сайт</i> – https://knute.edu.ua/blog/read/?pid=113&uk <i>E-mail:</i> a.kravchenko@knute.edu.ua
	<i>Місце дисципліни в освітній програмі</i>
Анотація	Науковий семінар сприяє формуванню міждисциплінарних підходів щодо методології проведення соціально-філософських та соціально-економічних досліджень та приділяє увагу наступним питанням: соціальні процеси, їх сутність, основні елементи та спрямованість; соціальне дослідження: сутність, ознаки, специфіка; етапи методологічного аналізу в соціальних дослідженнях, характерні риси гіпотез; емпірична або експериментальна перевірка наукових понять; соціальні сценарії як елемент соціального дослідження, праксеологічна складова соціального дослідження.
Програмні компетентності	<i>Загальні компетентності</i> - <i>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, її систематизації, узагальнення та формулювання відповідних висновків.</i> <i>Спеціальні (фахові) компетентності</i> - <i>Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.</i> - <i>Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.</i> <i>Програмні результати навчання</i> - <i>Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку,</i>

оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

- Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, швидко адаптуватись до геополітичних та соціально-економічних змін, враховувати їх у власних дослідженнях.
- Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.
- Володіти підходами та інструментарієм дослідження мікро-, мезо-, макро- та мегаекономічних систем, визначати ключові детермінанти та індикатори їх розвитку.

Пререквізити

вивчення дисципліни базується на знаннях з дисциплін: Філософський світогляд XXI століття, Науковий текст, Методологія наукових досліджень.

Зміст дисципліни та оцінювання результатів навчання

Тематичний план

№ з/п	Тема семінару	Кількість годин		Оцінка в балах	Форми контролю
		аудиторних	Самостійної роботи		
1.	Методологічні основи дослідження соціальних процесів.	4	8	12	Колоквіум, презентація, вебінар
2.	Основні етапи соціального дослідження	2	5	8	Колоквіум, презентація, вебінар
3.	Методологічний аналіз в соціальному пізнанні.	4	8	12	Колоквіум, презентація, вебінар
4.	Роль гіпотези в науковому дослідженні.	2	5	8	Колоквіум, презентація, вебінар
5.	Соціальні показники і нормативи як інструмент соціального аналізу.	4	8	14	Колоквіум, презентація, вебінар
6.	Формалізовані методи дослідження соціальних процесів	4	8	14	Колоквіум, презентація, вебінар

	7.	Конструктивні методи соціального пізнання та прогнозування	2	5	8	Колоквіум, презентація, вебінар
	8.	«Мозкова атака» та специфіка її проведення	2	5	8	Колоквіум, презентація, вебінар
	9.	Метод «експертних оцінок» та його релевантність	2	5	8	Колоквіум, презентація, вебінар
	10.	Критерії, індекси та визначення у соціально-філософських дослідженнях.	2	5	8	Колоквіум, презентація, вебінар
		Всього	28	62	100	
Структура навантаження студентів	3 кредита, 90 годин, 28 годин – практичні заняття, 62 години - самостійна робота, залік.					
Аудиторне навантаження	Аудиторні заняття відповідно розкладу ДТЕУ, дистанційне навчання через корпоративну пошту ДТЕУ, засобами Office 365 або «Систему дистанційного навчання ДТЕУ», зум-конференції.					
Список рекомендованих джерел	<p>1.. Поппер Карл (2021). Логіка наукового відкриття. Огляд деяких фундаментальних проблем / Пер. з англ. під кер. О.Є. Оліфер.</p> <p>2. Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник. Друге видання. К.: Центр учбової літератури, 2020. 368 с.</p> <p>3. Luhmann Niklas. Einführung in die Systemtheorie. Dirk Haseker (Hrsg.). Carl-Auer-Systeme Verlag. Heidelberg 2002.</p> <p>4. Beck, U. (2016). The Metamorphosis of the World, Cambridge, UK/Malden, MA: Polity Press.</p> <p>5. Борисенко Є. (2022). Як подолати епістемічні виклики в сучасному світі: позиція Г. Скірбекка. Мультиверсум. Філософський альманах , 1 (1), 91-110. https://doi.org/10.35423/2078-8142.2022.1.1.7</p>					
	<i>Політика дисципліни</i>					
Організація навчання	Відвідування занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з таких поважних причин як хвороба (надання копії довідки від медичного закладу), участь у конференціях, круглих столах, симпозіумах та інших науково-практичних заходах (надання документів та матеріалів, які підтверджують участь). Консультації проводиться за розкладом консультацій викладача за адресою: Київ, вул. Кіото 19, корпус Д, аудиторія 4, або в онлайн режимі через корпоративну пошту ДТЕУ, засобами Office 365					
Відпрацювання пропусків занять	Аспірант, який пропустив семінарське заняття, самостійно вивчає матеріал, готує завдання винесене на семінарське заняття (відповідно до робочої програми дисципліни).					
Допуск до підсумкового контролю	За умови виконання практичних завдань наукового семінару.					
Інші складові політики	Більша частина навчального часу спрямована на самостійну роботу аспіранта. Практичні завдання по методам соціального дослідження					

дисципліни	обговорюються з аспірантом та корегуються для кожного аспіранта окремо у відповідності до тематики його наукового дослідження.
Академічна доброчесність	Дотримання положень «Етичного кодексу здобувача вищої освіти ДТЕУ». Доступне за посиланням: https://knute.edu.ua/file/MTEyNDI=/f4947dd446e22df4001d0947f199b8ed.docx